

A TENGERPART

NAPILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szapáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Évesre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatali mérsékelt áron számolt.

— Hivatalos hirdetések 6 hasábos peit sorja 40 fillér.

Magyarország vasutai.

— Politikai tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 17.

Az elmúlt héten megkapták a vasutasok lakbérpótlékaikat és ebből az alkalomból üdvözlő táviratok mentek az ország minden részéből Kossuth Ferenczhez. Ezeknek a táviratoknak nem akarunk túlságos jelentőséget tulajdonítani. Végre is, ha a miniszter kötelességet teljesít és az állam munkásai is teljesítik kötelességüket, akkor közöttük a legjobb, leghumánusabb, a közre a legkedvezőbb lehet a viszony anélkül, hogy a harmónia táviratokban is kifejeződne. Fontos azonban a közszemponyjából az, ami most már minden kétségen felül megállapítható: hogy a magyar államvasutak vonalain teljes immár a munkakedv, az egyetértés, a személyzet teljesítő képessége.

Evekre visszanyúl a kedélyek hullámozása, amely megelőzte a mostani tökéletes lecsendesülést. Hol még észrevehető volt, hol nagyon is fenyegető. Mindenképpen állandóan nyugtalanította a magyar közgazdasági helyzetet, amely úgy össze van kapcsolva az államvasutakkal, mint egy nagy modern áruház a maga aczélcákos szerkezetével.

Nincs tehát semmi túlzás abban, ha korszakos jelentőségűnek vesszük a vasutak most folyó megújítását. Nem szabad figyelmen kívül hagyni a nagy beruházási törvenyt, mely a vasutak technikai berendezésének hiányait pótolja, az új vonalakat, a vagonrendelést. Mindent tekintve veve, úgy látszik, hogy országos jelentőség dolgában az európai sorból is ki fog emelkedni modern gazdasági életünk e szépmultu tényezője: a vasut.

Aki tudja, hogy például az őszi gabonaforgalom sima lebonyolításának micsoda mérhetetlen jelentősége van, az nem fogja kisínynelni ezeket a körülményeket.

Mi általános politikai jelentőséget is tulajdonítunk neki. Nem értjük itt a pártpolitikát. Hanem értjük azt a politikát, a mely lehetővé teszi, hogy az egész ország egységesnek, erőteljesnek, műveltnék, modernnek jelenjen meg a világ előtt.

Ennek a politikának régi, érdemes munkása a vasut. A külföld, ha nem tudja, milyen a nyelvünk, milyen a népünk, sőt a kozjogi állásunk, tudja jól milyen a vasutunk. Üzleti érdeke, hogy tudja. És a mi vasutaink a külföld előtt mindig úgy jelentek meg, mint védelmezői külön gazdasági érdekeinknek, képviselői önállóságunknak, egységünknek.

A magyar vasutaknak világhíressége értékezeleten, kongresszusokon mindig előkelő hely, vezető szerep jutott. És a külföldi jozanul gondolkozó ember, ha látta vasutunk hatalmas szervezetét, nemzhihette el ellensé-

geinknek, hogy ilyen elsőrangú gazdaságihadsereg felett rendelkező ország „Ausztria gyarmata” lehet.

Amidőn ez az erősségünk újabb erősségeket nyer, akkor valóban a magyar államiség erősöik új katonákkal, derék, hasznos harcosokkal.

A magyar tengerészképzés.

Dorner Gyula kir. főmérnök tollából a «Budapesti Hirlap» a magyar tengerészképzés dolgában a következő, nagyon megszívlelésre méltó cikket közli:

Évek óta föl-fölbukkan a «Budapesti Hirlap» hasábjain az a terv, az az óhajítás, hogy a magyar kereskedelmi tengerészet személyzete legalább nyívan arányban legyen magyar, amennyit a magyarság az évenként szubvenzióképpen kifizetett milliók fejében megkövetelhet. Sohasem volt ez a kérdés annyira aktuális, mint ma, amikor politikai harcaink napról-napra bizonyítják, hogy azok a nemzetek és nemzetiségek, amelyeknek fiaiból tengerészetünk személyzetének kilenczvenkilenc százaléka áll, — a horvátok, dalmátok, olaszok, osztrákok, — a magyar nemzetelés a magyar állammal szemben még csak nem is közömbös, hanem egyenesen ellenséges érzelmekkel viseltetnek.

Az a vak gyűlölet, amivel a tengerpart lakossága mindent eláraszt, ami a magyarságnak még csak árnyékát is magán viseli, szigorú kötelességévé teszi a magyar társadalomnak, hogy a nagy áldozatokkal megteremtett és fejlesztett magyar kereskedelmi tengerészet személyzetébe is belevigye a magyar fajt, a magyar szót, a magyar szellemet.

A legutóbbi napokban egy magyar tengerhajós-társaság ajánlata vetette felszínre a kérdést, amikor a gyermekmenedékhelyektől hajóssuhanczokul tizenégy-tizenöt éves gyermekeket kért. Ezen az óhajtáson fölbuzdulva — a «Budapesti Hirlap» szerint — a Gyermekvédő Liga elhatározta, hogy a magyar tengerésznevelés eszméjét fölkarolja, s a társadalomban mozgalmat indít a magyar iskolahajó létesítésére, hogy így kellő számú tengerészti és matrózt nevelhessünk a magyar kereskedelmi tengerészet számára.

Amilyen szép, nemes és lelkesítő a cél, a mely felé ez a szándék tör, olyan nagy gonddal kell megválogatnunk azokat az eszközöket, amelyekkel el akarjuk érni. Azért írom ezeket az igénytelen sorokat, hogy a mozgalom vezetőinek figyelmébe ajánljak némi körülményt, amelyet mérlegelnünk kell, ha a célt kockáztatni nem akarjuk.

A magyar iskolahajó megépítését és fenn tartását a kormány vállalta magára, s megbízható helyről nyert információim szerint, létesítésére az előkészületek már hónapokkal ezelőtt megtörténtek. Az iskolahajó tehát meg-

lesz; szerény meggyőződéseim szerint ugyan jobb lett volna, ha a magyar társadalom létesítette volna, de ez ma már meghaladott álláspont, s így örülnünk kell annak is, ha az iskolahajó mint állami intézmény fogja szolgálni tengerészetünk megmagyarosodásának ügyét.

Az iskolahajó azonban első sorban a tisztképzés céljait szolgálja, s a matróznevelés csak másodrendű feladata lehet. Itt volna tehát a tér, ahol a magyar társadalom munkához láthat, s öntudatos, önálló tevékenységgel védelmezheti meg saját érdekeit.

A jó matróztól, a jó magyar matróztól kettőt kell megkövetelnünk. Az egyik az, hogy szívvelélékkel magyar legyen, a második az, hogy vizen nőtt, vízhez szokott legyen, hogy a víz életszükséglete legyen. Különösen ez a második követelés kétségesse teszi azt, hogy a válogatas nélkül, a menedékhelyekből hajóssuhanczokul sorozott tizenégy-tizenöt éves legények igazán jó tengerészekké is legyenek.

A magyar nem tengerész nép. Hogy azzá lehessen, korá gyermekeségetől kell az embert erre a pályára nevelni, anélkül, hogy magyar lelkén, magyar érzésén, magyar anyanyelvén csorba essék. Ezt az első pillanatra nehéz feladatot is játszva oldhatjuk meg, a Balaton partjain. Itt közlök egy tervet, amely biztosan elvezetne a cél felé, hogy a magyar tengerészet magyar legyen.

Alakítson a magyar társadalom egy matróznevelő egyesületet. Az egyesület, a gyermekmenedékhelyektől, vagy egyes családoktól, hat éves korában vegye gondjai alá a gyermeket s a Balaton partján létesítendő telepen, magyar földön, magyar eg alatt, magyar vizen nevelje a hat elemi osztályon át, játszva vezetve bele a gyermeket az uszás, evezés, vitorlázás, egyszóval a vizenjárás elemeibe! Az így nevelt gyermek megszokja a vizet, játszva szerez sok olyan ismeretet és kézügyességet, amely a vizen elkerülhetetlenül szükséges. Fejgyelemhez, rendez, a vizen való higgadsághoz szokik, úgy hogy amely gyermek a balatonparti telepről kerülne ki, majdnem bizonyosan kitűnő tengerészszé valne.

Szinte magától értődik, hogy az egyesület Fiumében is tartana egy nagyobb fajta vitorlás bárkát, amelyen a gyermekek a vakációk hónapokat tölthetnek, a hat elemi osztály bevezése után pedig legalább egy évi gyakorlati időt töltenének a bárkán, mielőtt az iskolahajóra, vagy más kereskedelmi hajóra jutnának hajóssuhanczokul. Az így céltudatosan magyarnak és tengerésznek nevelt gyermekekből bizonyára olyan magyar matrózok valne, amely minőség tekintetében minden nép matrózkarával kiállhatná a versenyt.

A magyar minden pályára rátermett. Csak módot és alkalmat kell neki nyújtani, hogy képességeit kifejeztesse és fejleszthesse.

Vagdalkozó hadnagyok.

Felháborító kard-afférről érkezik ismét jelentés. *Lőcséről* jelentik, hogy a város egyik legforgalmasabb helyén véres verekedés volt esütőtörökön este. Két katonatiszt megtámadott egy fiatal rendőrtisztviselőt és a dolognak az lett a vége, hogy a tisztek összevagdalták ellenfelüket.

Az eset a város legátogatottabb helyén, a Keller-szálló vendéglőjében történt este félkilenc órakor. *Kajnar* Vilmos rendőrtisztviselő, aki fia a löcsei polgármesternek, odalépett az étterem egyik asztala mellett álló vendéglőshöz és kocsit kért tőle. A vendéglős két nyolczvanötös hadnagygyal beszélgetett, akik rettentően felháborodtak azon, hogy *Kajnar* meg merete szakítani az ő beszélgetésüket. Egyikük, *Richter* hadnagy, ráförmedt *Kajnarra*:

— Ha mivelünk beszél, mutatkozzék be!

Kajnar nem vesztette el a hidegvérét és odaszólt a hadnagyoknak:

— Maga nekem nagyon fiatal!

Erre a kijelentésre *Richter* fejbévágta a rendőrtisztviselőt, a ki megtántorodott. A hadnagy most kardot rántott és háromszor *Kajnar* felé sújtott. A kard elvágta a fiatalember csontját, úgy hogy a vér patakokban dől belőle. Ezenkívül a czombját is megszurkák *Kajnar*nak, aki eszméletlenül esett össze. Rögtön a Hermann Gusztáv-féle kórházba szállították.

Mialatt *Richter* véres munkáját végezte, társa, *Fahn* hadnagy, kivont karddal állt mögötte, hogy segítségére legyen. A tisztek ezután eltávoztak a vendéglőből. A közönség felháborodva nézte a véres jelenetet és fenyegető hangok hallatszottak a tisztek ellen. A két hadnagy egy óra múlva visszatért és mintha mi sem történt volna, nyugodtan megvacsoráztak. A városban óriási a felháborodás a tisztek ellen. A megvagdalt rendőrtisztviselőnek súlyos az állapota.

Egy éjjel érkezett táviratunk szerint a kassai hadtestparancsnokság rendelkezése egy hadbíró érkezett *Lőcsére*, aki az afférban szerepelt két tisztet kihallgatta. A sebesült rendőrtisztviselő még mindig eszméletlen állapotban fekszik és így nem volt kihallgatható. Az ezredparancsnok a két tisztnek megültozta, hogy a vizsgálat befejeztéig az utcán mutatkozzanak.

LINGUJABB.

Táviratok és telefon-hírek.

A belényesi választás.

Belényes, aug. 17. *Lukácsiu* László, az oláh nemzetiségi jelölt ideérkezésekor a magyarok ellenséges tüntetést rendeztek. Ismeretlen tettes az ablakon keresztül belélt *Lukácsiu* szobájába, de a lövés szerencsére senkit sem talált.

Egy darabont-tisztviselő előléptetése.

Budapest, aug. 17. A nagykarolyi függetlenségi párt vezetősége táviratban megczáfolja a lapoknak azt a hírt, hogy a függetlenségi pártot rendkívüli közgyűlésre hívták össze, hogy a párt kifejezze a bizalmatlanságát *Wekerle* Sándor miniszterelnök iránt egy volt darabont-tisztviselőnek előléptetéssel *Budapestre* történt kinevezése miatt.

Képviselő és ujságíró afférja.

Marosvásárhely, aug. 17. A városnak kinos szenzációja van. A *Szebenyei* Ernő szerkesztésében megjelenő „*Székely Lapok*” című ujság az utóbbi időben heves támadásokat intézett *Fenyvesi* Soma országgyűlési képviselő ellen. Tegnap este *Szebenyei* a „*Transsylvania*” vendéglőben egy asztalnál ült egy barátjával, midőn *Fenyvesi* Soma belépett, szó nélkül odament *Szebenyei*hez és hátulról botjával rávágott. Az oroszva megtámadott ujságíró felugrott, rávetette magát megtámadójára s alaposan elverte és összevissza pofozta a képviselőt, akit csak nagy nehezen tudtak kezei közül kiszabadítani. A városban általános a felháborodás az orvtámadás miatt. Minthogy *Fenyvesi* Soma elnöke a marosvásárhelyi ujságírók egyesületének, mozgalom indult meg, hogy a tiszteleti állásáról való lemondásra bírják. *Szebenyei* Ernő *Orbán* Balázs megyei aljegyző és *Szeheres* János szerkesztő útján provokáltatta *Fenyvesit*, aki erre megnevezte segédeit. A segédek holnap, vasárnap reggel vivandó pisztoly-párbajban állapodtak meg, háromszori golyóváltással. *Szeheres* János levelet intézett *Fenyvesi* képviselőhöz, amelyben kijelenti, hogy az illető cikkeket ő írta és egyszersmind provokálja *Fenyvesit*. A párbajt később fogják megvívni.

Az egri dalárda jubileuma.

Eger, aug. 17. Ma nagy ünnepséggel ülték meg az egri dalárda huszonöt éves jubileumát. A székessyeházbani ünnepi mise volt, amelyen megáldották a dalárda zászlóját. Ezután *Zichy* Géza gróf einöklete alatt díszgyűlés volt, amelyen felolvasták a királynak a hozzá intézett táviratra küldött választát. Az egyesülethez az egész országból érkeztek üdvözlések. A gyűlésen lelkes alkalmi beszédeket mondtak és ezzel a gyűlés véget ért.

Véres kardpárbaj.

Déva, aug. 17. *Pozány* Béla alispán és *Szentivanyi* Gábor országgyűlési képviselő ma kardpárbajt vívtak, amelyben mind a ketten megsebesültek.

A helyzet Marokkóban.

Tanger, aug. 17. Az ország belsejében beneszülött izgatók a szent háborúra izgatnak. *Tanger*ből az összes európaiak elmenekültek.

A körözött orosz herceg meghalt.

Körösladány, aug. 17. *De Roxik* orosz herceg, aki ellen a belügyminiszter a budapesti orosz főkonzulátus megkeresésére körözölevelet boesátott ki, néhány hónap előtt itt teljesen lerongyolódva, a legnagyobb nyomorban meghalt. *De Roxik* herceget nem valamely bűntény miatt körözték, hanem azért, mert rokonai keresték, akik nem tudtak róla semmit.

Mezei István ügye.

Budapest, aug. 17. *Toroki* Géza, a Szegedre kiküldött miniszteri biztos egy ujságíró előtt kijelentette, hogy ha *Mezei* Istvánra vonatkozólag pörének ujráfölvéte-

lénél kiderül, hogy ártatlanul ítéltek el, akkor a szenvedett fogságért kárpótlásban fog részesülni.

Gyermekgyilkos apa.

Répczelak, aug. 17. *Bulyovszky* Lajos földbirtokos agyonlőtte tizennégy éves leányát és azután önmagát. *Bulyovszky* neje elhunytá óta buskomorságban és üldözési mániában szenvedett.

Aratómunkások sztrájkja.

Szolnok, aug. 17. A premontrei rend mizsei pusztáján az aratómunkások sztrájkolnak. A hatóságok közbeléptek békeltetés végett, de eredménytelenül. Több sztrájkolót letartóztattak.

KÜLÖNFÉLE.

— **A király születésnapja.** Holnap ünnepli meg *Ferencz József* király hetvenhétedik születésnapját. A városi zenekar a mai előestén vig zeneszóval járta be a város utcáit, holnap reggel pedig a haditengerészeti akadémiánál felállított ágyúüteg 21 lövése fogja felkelteni a lakosságot. Holnap délelőtt, tíz órakor lesz a dómtemplomban az ünneplés istentisztelet, a hatóságok fejei és a konzuli kar jelenlétében. Lesz azonkívül hálaadó istentisztelet az evangélikus, a szerb ortodox és a zsidó templomban is.

Abbáziában ma este zeneszóval és fáklyásmennettel ünnepelték az uralkodó születésnapjának előestéjét. A *Stefania*-szálló, a *Bellevue*-szálló, a *Quitta* épület, a *Hausnerpenzió* és több más abbáziai épület pazarul ki volt világítva és fel volt lobogozva. A nagy szállók mindegyikének erkélyén ott lóg az osztrák zászló mellett a magyar is, némely helyen 8—10 méter hosszúságban. Nagyon is megalult ez az udvariassági aktus oly fürdőhelyen, mint Abbázia, ahol a fürdővendégek kétharmadrésze Magyarországból való.

A központi választmány ülése.

A központi választmány ma délelőtt tartott *Luppis* alpolgármester einöklete alatt a választói névjegyzékre vonatkozó felszólamlások ügyében. Jelen voltak az ülésen: *Duimich* János, *Martich* Angelo, *Schittar* János, *Stupicich* Péter, *Zanella* Rikárd, *Enili* József, *Magos* Ulisszes és *Mihich* József tagok. *Stupicich* Péter jegyző közölte, hogy öt felszólamlás érkezett be, meg pedig *Crikovich* György rév-alkapitánytól; *Torok* Gyula miniszteri titkártól 38 kormányzósági hivatalnok nevében, akik mindannyian Szusákon laknak; *Baracs* Milutinótól, a kőolajfinomítógyár igazgatójától; *Orosdy* Lajos határrendőrségi kapitánytól és *Milesov* Antal birtokostól. A választmány elhatározta, hogy a felszólamlásokat átteszi a királyi kúriához végleges döntés végett. Ezzel az ülés véget ért.

— **Műkedvelői előadás.** A *Fiumei Magyar Kör*, amely dicséretes buzgalommal minden kínálkozó alkalmat felhasznál e vegyes nyelvű és lakosságu városban a magyar hazafias érzés ebrentartására és ápolására, e hó 20-án, Szent István-napján saját helyiségében (Via Pomerio 6. sz.) műkedvelői előadást rendez. A kör kebelében alakult műkedvelő társaságnak ez lesz az első bemutatkozása, méltán érdeklődésre tarthat tehát számot ez az előadás. A vidám társasulatozást kedvelő jó magyar szokás szerint a színi előadás után táncz

következik. A Magyar Kőr Szent István-napi ünnepségének sikere tehát biztosítottnak tekinthető. Az előadás este nyolcz és fél órakor kezdődik. Műsora a következő:

1. *Prologus*, elmondja *Hauk* Ernő.

2. *A miniszterelnök hája*. Vigjáték 1 felvonásban. Irta Almágyi Tihamér. Személyek: Kovács, városi tanácsnok — *Stenczl* János; Lotti, neje — *Persa* Erzsike; Eliz, leányuk — *Persa* Juliska; Tollagi, hírlapíró — *Lisitzky* Nándor; Házmester — *Szabady* István; 1. hordár — *Szalay* József; 2. hordár — *Hohmann* Béla; Inas — *Violányi* Ferencz.

3. *Egyveleg*. Tilinkón előadja *Kurcz* Frigyes. Gordonka-kiséréttel.

4. *Szép Ilonka*. Elbeszélő költemény, írta Vörösmarty Mihály; szavalja *Persa* Juliska.

5. *Valami hibája van*. Vigjáték 1 felv. Irta Gondinet. Fordította Gabányi Árpád. Személyek: De Lussan André orvos — *Dobra* György; Cécile, a felesége — *Csepeli* Mariska; Delancourt magánzó — *Hohmann* Béla; Nannette szobaleány — *Persa* Erzsike.

Rendező: *Hauk* Ernő.

Helyárak: I. hely 1.20 korona, II. hely 80 fillér, állóhely 50 fillér. Családjegy (3 személyre) 2 korona. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak és a kör műkedvelő-csoportjának pénztára hírlapilag nyugtázza. Névre szóló meghívók külön nem adnak ki.

— **Tartalékos katonák figyelmébe.**

A városi tanács felhívja az 1894-ben sorozott összes tartalékos katonákat, hogy a katonai ügyosztályban (Via Clotilde inferiore 2. sz.) jelentkezzenek, hogy átvegyék népfőlköli igazolványukat, mely szerint 1906. december 31-ikével a tartalékból a népfőlköli közé osztattak be.

— **Tanfolyam siketnémák számára.**

A szeptember elején kezdődő új tanvfolyam létesítenek Fiumében siketnémák számára. A tanfolyam vezetésével *Schneider* Ferencz állami elemi iskolai tanító van megbízva.

— **Elsülyedt sziget.**

Newyorkból táviratozzák, hogy Honolulu-ból érkezett híradás szerint egy czirkáló tizenkét napig hiába kereste Laysan szigetét, a melyen japánok laktak. Attól tartanak, hogy a sziget földrengés következtében elsülyedt.

— **A gőzhajó százéves jubileuma.**

Ma, aug. 17-en volt száz éve, hogy Fulton az általa készített «Clermont» gőzessel a Hudson-folyamon sikeresen megtett háromszáz mérföldnyi utat. A «Clermont» 44 méter hosszú volt 18 löerővel, s mai mértekeink szerint 160.000 kiló hordképességgel bírt. Fulton 1807 augusztus tizenhetediké előtt is tett ugyan kisebb-nagyobb utakat, de mindig siker nélkül, úgy hogy az amerikaiak már bolondnak tartották s nem hittek találmányában mindaddig, míg háromszáz mérföldet meg nem tett hetvenkét óra alatt. Fulton 1815 február 24-én halt meg, anélkül, hogy korszakot alkotó találmányából valami hasznot húzott volna. Sőt tetemes adósságot hagyott hátra.

Egyedüli magyar konyha Fiumében

„MAGYAR VENDÉGLŐ”

Szapáry rakpart
az Adria-palota mellett.

Vendégszobák csendű árban.

— **Elsülyedt hajó.** Hamburgból jelentik, hogy a «Prussia» nevű vitorláhajó Ausztrália közelében hajótörést szenvedett és elsülyedt. Johnson, a hajó kapitánya és négy matróz a vízbe fult.

— **Külföldi minta szerint berendezett előkelő leány-internátus** nyílik meg Budapesten augusztus hó folyamán, különösen oly vidéki úri leányok részére, akik a főváros valamely leányiskoláját látogatják. Az internátus, mely dr. *Förstner* Gyuláné vezetése alatt áll, a főváros legszebb részében, az ugynevezett villanegyedben, Delibáb-utca 25. sz. alatt fekszik; a növények állandóan tanárnők felügyelete alatt vannak, az iskolák látogatása női kíséret mellett történik. Nemet, francia, angol nyelv és társalgás, külön órák zene, ének, festészet számára; zongora-használat. Dr. *Förstner* Gyuláné kívánatra szívesen küld prospektust.

— **Jég köze csomagolt tárgyak postai szállítása.** A m. kir. posta és távirat-igazgatóság legújabb kiadott rendelete szerint jég köze csomagolt tárgyak, ha egyenként szállításuk meg van engedve (halak, rákok, friss bus, gyümölcs, virágok) a belföldi forgalomban postai szállításra elfogadtnak abban az esetben, ha a feladók a jeget hólyagban úgy helyezik a szállítandó tárgyak közé, hogy a jég olvadása következtében származó víz a csomagból ne hasson ki. A szállítás mindenkor a feladó veszélyére történik és a víz kiszivárgása folytán netán származó bármennyi kárt a feladó megtéríteni köteles.

Kirándulások.

— **Kirándulások a tengeren.** A Magyar-horvát tengeri gőzhajózási részvénytársaság pénteken, e hó 18-án a következő tengeri kirándulásokat rendezi:

Ikába és *Lovranába* a «Sava» gőzessel d. u. 3 órakor, érintve odámenet Voloscát és Abbáziát. Visszajövet Lovranából 6 óra 15 perczkor és Ikából 6 óra 30 perczkor. Menetár oda és vissza személyenként 80 fillér.

Abbáziába a «Stefánia» és «Lovrana» hajókkal felváltva d. e. 7, 8, 9, 10, 11 és déli 12 órakor, valamint délután 2, 3, 4, 4.30, 5, 6, 6.30, 7 és 8.30 órakor. — Az utolsó hajó Abbáziából este 10 órakor indul. Menetár oda és vissza 1 korona 20 fillér személyenként.

Abbáziába a «Sokol» gőzessel: Indulás Fiuméből d. e. 1/2 9 órakor (Voloscát is érintve), továbbá d. e. 1/2 11 órakor, d. u. 1/2 2, 1/2 4 és 1/2 6 órakor (érintve Voloscát is). Indulás Abbáziából Fiuméba d. e. 1/2 10 órakor, továbbá délelőtt 1/2 12 órakor (érintve Voloscát), d. u. fél 3, fél 5 és fél 7 órakor. Menetár oda vagy vissza személyenként 20 fillér. E hajóra a menetjegyeket csak a hajón adják ki.

Portoréba és *Buccariba* az «Abbazia» gőzessel délután 2-30 órakor, érintve menet, esetleg jövet is Urinj. Visszajövet Buccariból este 7 órakor. Menetár oda és vissza személyenként 80 fillér.

— **Esti kirándulás a tengeren.** A Magyar-horvát tengeri gőzhajózási társaság e hó 20-án Fiuméből és Abbáziából, 22-en pedig Fiuméből, Portoréból és Czirkveniczából esti kirándulást rendez a tengeren «Tatra» nevű gyors és kényelmes gőzessel.

— **Kirándulónovatok Fiume és Delnicze között.** A nyár beálltával ismét megindultak a nyaranta Fiuméből Delniczebe és vissza közlekedő vasárnapi különvonatok. Indulás Fiuméből minden vasárnap délután 2 óra 5 perczkor érkezés Delniczebe délután 4 óra 58 perczkor. Visszautazás Delniczeből este 7 óra 35 perczkor, érkezés Fiuméba 10 óra 30 perczkor.

Olvások figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók a «Globus» hírlap-elárúsító üzletben, Vinc. de Domini-utca. — *A m. kir. dokánynagyösszedésben, Piazza Elisabetta.* — *Capudi Romualdo likőr-üzletében, Deák-Corso.* — *Devescovich Giov. trafikban, Riva Szápáry.* — *Barbis Gio. trafikban, Via Adamich és kiadóhivatalunkban («Unio»-nyomda, Riva Szápáry, Adria-palota.)*

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

«Unio» könyvnyomdai műintézet.

CIGALE tengeri fürdő

LUSSINPICCOLO mellett.

PROSPEKTUS KIVÁNTATRA.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4 1/2 % netto kamatot

térít meg mátol kezdve feleinek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

A fiumei vasutas fogyasztási szövetkezet folyó évi szeptember hó 1-re állandó alkalmazottul egy

mérlegképes könyvelőt

keres.

Ajánlatok a fogyasztási szövetkezet igazgatóságához folyó hó 25-ig nyújtandók be.

MIRAMAR
Nagyszálló Czirkvenicán

Nyári és téli üdülőhely
és tengeri fürdő.

A szálloda közvetlenül a tengerparton, a fürdő közelében fekszik.

Modern berendezés. —
Kávéház és étteremmel.
Lift — villanyvilágítás —
Olvásó terem.

Hidegvízgyógyintézet —
— Meleg házi fürdők. —

Figyelmes kiszolgálás
Mérsékelt árak

A Fiumei Népbank Részvénytársaság

Fiume, Via Andrássy 1. szám, I. emelet,

elfogad takarékbetéteket takarékkönyvecskékre, tiszta 4% kamatozás mellett.

PEČINE FÜRDŐ és VENDÉGLŐ SUSÁK.

A legjobb és legkellemesebb
üdülő és kiránduló hely.

Nyáron hűs, tiszta és pormentes levegő és a tengeri
fürdőhöz 120 kabin. Hideg és meleg étkek. Hazai és
külföldi borok, valamint a híres Budwesi sör. Gyalog
15. társaskocsival 10 percz alatt elérhető. A társas-
kocsi minden félórán indul az Adamich-térről.

„Progresso“

Cinematograf (Mozgófényképek)
ANDRÁSSY UTCZA 1. SZ.

Kétszer hetenkint
új műsor

Hétköznapokon d. u. 5—10-ig.

Vasánapokon d. e. 10—1-ig és

d. u. 1/2—11-ig.

Állandó előadások.

Crnkovič

szálloda, pensio és kávéház
CIRKVENICA.

A fürdő központján, közvetlen a tenger-
part mentén, a mólótól 2 percznyire.

Kitünő magyar és német konyha.

Kitüntetve a német orvosi
kongresszus által.

Eredeti magyar és német fajborok,
valamint Münchener és Pilsener sörök.

Utazóknak és kirándulóknak kiválóan
alkalmas és kellemes hely.

Olcso árak. — Pontos kiszolgálás.

Tulajdonos: Crnkovič József.

Hivatalnoknő

részére keresztetik lakás teljes ellátással jobb
családnál. Ajánlatok kéretnek „Rögtön” jelige
alatt a kiadóba.

WEISS M.

Corso 11. sz. FIUME Corso 11. sz.

— a várostorony átellenében —

Ujonnan érkeztek:

kész és mértékre szabott

női toilettek vászonból.

Gyönyörű

blúz-ujdonságok

battiszt-, pongis-, vászon- és zefirekben.

Fürdő-öltözékek

hölgyek részére (új reformszabás);

urak részére darabonként 2 koronától feljebb.

Fürdő-kalapok és fürdő cipők.

Frottir-köpenyek és frottir kendők.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

gyógyszertára

— a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés
azonnali és exakt elkészítésére. Kaphat
minden gyógyszerészeti különlegességet,
gyógyszappanok, az összes ásványvíz,
toalettezkek és szépitőszerek, stb. stb.

Csizmás Demeter

fiumei első magyar fodrász

VIA ADAMICH 2., az Europa szállodával szemben

készít mindennemű hajmunkát jutá-
nyos áron, úgy mint parókát, hajfonatot
és mindenféle hajdiszt.

Bel- és külföldi illatszerek, a legjobb
hajhullás és korpaképződés elleni szerek
kaphatók.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának (Gyár Budapest-Kőbánya).

fiumei főraktára.

Iroda: Ürményi tér 6. — Jéggyár: Canale utca, Steinmann-ház. — Telefon szám 226

Gyógyhatású DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot
tartalmazó eredeti ládában érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitünő sörön kívül állandóan
raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 tel literes palack-
ot tartalmazó eredeti ládában.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak.

Bárhova házhoz is történik szállítás.

Detail elárúsító helyek:

„Unione“-üzlet Via del Pino. — F. Pavletich (volt fogyasztási szövetk. üzlet) Corso Pro-
lungato. — A „Salamon“-féle czukrászda, tulajdonos: Bardola V.

Mindenkor friss csapolás

a Bonavia szállóban, tulajdonosa: Scala Ferdinand; a Sorko-féle vendéglőben, a közepi
takarékpénztár épületében, Batthyányi rakodópart 10. és a New-York kávéházban, Corsia Deak.

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

A Fiumei Népbank Részvény-Társaság

(FIUME, Andrassy-utca 1. sz. I. em.)

elfogad a legelőnyösebb feltételek mellett betéteket takarékkönyvekre, szá-
mára és giro-számlára;

hitelt nyújt folyó számlára és elfogadványokra;

leszámitol váltókat és kereskedelmi értékeket;

kibocsát csekkeket, utalványokat és hitelleveleket a monarchia és a külföld

minden nagyobb városába;

vesz és elad értékpapírokat, külföldi váltókat és bel- és külföldi pénznemeket;

előleget nyújt árukra és értékpapírokra;

megőrizz és kezel értéktárgyakat;

gondoskodik okmányok, értékpapírok, szelvények és kisorsolt értékek

inkasszójáról; végrehajt tőzsdei műveleteket kellő gyorsasággal;

fizetéseket eszközöl mérsékelt feltételek mellett a főbb kereskedelmi piacokon.

Használt és új

Zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányú új- és használt
zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz

Kisasszony

magyar, olaszul is beszél irodában helyet keres.
Czím a kiadóhivatalban.

Jó forgalmu vendéglő

tágas kuglizóval szabad kézből azonnal eladó.
Czím: Gulyás László „Rákóczy” vendéglő
Via Volosca, az új kivándorlási szállóval
szemben.

ABBAZIAI ÚTMUTATÓ.

(Lakások, penziók és beszerzési források.)

Lokey kávéház

ABBAZIA.

Reichsstrasse, a kurpark átellenében.

Magyarok kedvenc találkozó helye.

Figyelmes kiszolgálás.

Pensió Vier Jahreszeiten

ABBAZIA.

Előkelő és kellemes otthon, pazar kényelemmel berendezve, nagy árnyas kerttel. Fürdők a házban.

Kitűnő konyha. * * * * *
* * * * * Mérsékelt árak.

Telefon.

Szálloda és pensió Ertl

Abbazia.

Reichsstrasse, A kurpark mellett.

Tulajdonos: Trotter Viktor.

A magyarok legkedveltebb lakhelye.

Kitűnő és elismert konyha.

Előzékeny kiszolgálás. Mérsékelt árak.

Szobák 2 koronától feljebb.

Villa Adél

ABBAZIA (Südstrand).

Gyönyörű palotaszzerű villa.

A szobákból tengeri kilátás.

Uj építkezés.

Grand Hotel Zehentner

elsőrangú szálló és pensió

ABBAZIA

szemben a molóval.

52 szoba. Tengeri és édesvíz fürdők a házban. Villamos világítás. Czukraszda. Klubhelyiség.

Abbaziai magyar vendéglő

„Auge Gottes“

Kitűnő magyar konyha gyönyörű kerthelyiséggel.

Tiszta italok. Előzékeny kiszolgálás.

Orosz árak.

Magyarok találkozó helye.

Friedrichshof

szálloda és pensió

Villa Heim - ABBAZIA.

Gyönyörű árnyas kert és bekerített saját tengeri fürdővel.

Modern berendezés. - Egész even át nyitva.

Tulajdonos: HEIM F.

a Bumei Deák szállónak 20 év óta tulajdonosa.

A magyarok legkedveltebb pensiója és étterme a

SLATINA

étterem és pensio

ABBAZIÁBAN

szemben a Slatina fürdővel.

Gyönyörű árnyas kert. - Kitűnő konyha

Tiszta italok. - Mérsékelt árak.

PENSIO STEINACKER

ABBAZIA

A WANDLBAHN KÖZELÉBEN.

Kitűnő KOSER konyha.

Elegáns balkonos szobák gyönyörű tengeri kilátással.

Családok részére nagy kedvezmény.

Mérsékelt árak. Figyelmes kiszolgálás.

Hotel Pension Hercules

ABBAZIA.

Modern kényelemmel berendezett ház a molóval szemben. - Híres konyha. - Családok részére mélyen leszállított árak.

E lapra hívatkozók kedvezményben részesülnek.

Tulajdonos: Wilsch Albert.

LEDERER

pensió és szálloda

Abbaziaiban.

Magyarok kedvenc otthona 85 szobával.

A kurpark közvetlen közelében. Lift. Központi légfűtés. Vizvezeték. Villanyvilágítás. Tengeri és édesvíz fürdők a házban. Árnyas kert.

Tengeri kilátás. Saját házi automobilom a lakók rendelkezésére áll. Telefon. Figyelmes és pontos kiszolgálás.

Jutányos árak.

Szálloda és Pensió LACKNER

ABBAZIA, Reichsstrasse.

Gyönyörű tengeri kilátás majdnem minden szobából.

Magyarok kedvenc lakhelye.

Orosz árak.

Előzékeny és pontos kiszolgálás.

Fürdő a házban.

Villanyvilágítás.

Villa Dražica

Abbazia.

Szép fekvés, kilátással a tengerre.

Kényelmesen berendezett szobák

mérsékelt árakon.

„Antoniushof“

ABBAZIA, Reichsstrasse.

(közvetlen a kurpark mellett).

Kellemes otthon családok és magánosok részére.

Modern bútorkészítés, szép barátságos szobák.

Villanyvilágítás. * Mérsékelt árak.

Elsőrangú fényképészeti műterem

JELUSICH

FIUME - ABBAZIA

(Corso) (Angiolina fürdő).

Felvételek egész napon át művészi kivitelben készülnek.

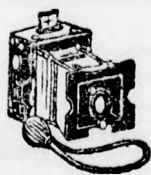
„PORKERT“

fényképészeti műterme

ABBAZIÁBAN, a Slatina-fürdő mellett.

Kitűnő felvételek

a nap bármely szakában.

FRUWIRTH & COMP.

Fényképészeti cikkek áruháza

WIEN, VI., Gumpendorferstrasse 9-11.

A legmodernebb fényképészeti cikkek dús választéka minden árban. - Alkalmi vételek. Nagyító

Bristol szálló LOVRANA

Abbazia.

Nagy kávéház és étterem.

Elsőrangú ház, pazar fényűzéssel berendezve. Minden balkonos szobából gyönyörű tengeri kilátás. Figyelmes kiszolgálás. Pensió családok és magánosoknak mérsékelt árak mellett.

Modern kényelem. - Mérsékelt árak.

KÖNIGSVILLA

elsőrangú szálloda, kávéház és étterem.

Elegáns szobák, gyönyörű tengeri kilátással.

Kitűnő konyha.

Magyarok kedvenc lakhelye.

Tulajdonos: HERMANN TERÉZ.

Mignon Pensió

Volosca (a moló mellett).

A legszebb és legkényelmesebb otthon Voloscában.

Figyelmes kiszolgálás.

Mérsékelt árak.

Bristol Pensió

Riviera Pensió

LOVRANA.

Gyönyörű fekvésű épületek, szép kertekkel. Szobák tengeri kilátással. Pontos kiszolgálás. Mérsékelt árak.

Minden szükséges kényelem.

PROSPEKTUS.

Pension Jeanette

LOVRANA.

Elsőrangú ház a moló közvetlen közelében, nagy árnyas kerttel, mely a tengerpartig terjed.

Balkonos szobák tengeri kilátással. Saját tengeri fürdő. Mérsékelt árak. Kitűnő konyha.

Magyar tulajdonos: Ódor Kálmán.

Tivoli Szálloda és Pensio

lőci-ben, Abbáziától 10 percznyire

Gyönyörű, kiránduló hely uzsonákra.

Naponta friss halak, magyar gulyás és sült liba.

Ugyanott szobák is kaphatók gyönyörű tengeri kilátással.

Jutányos árak.

Tulajdonos: Barth G. E.

VELENCZE
Hotel Moderne Manin
 TULAJDONOS ZACCHEO A. és TÁRSA.

A Márkustér közvetlen közelében minden kényelemmel berendezett szobákkal, lifttel, fürdővel és remek étteremmel.

A Kőbányai Polgári Serfőzde kiváló minőségű sörének kimérése.

A Velenczét látogató magyar közönség kedvenc találkozó helye.

Déli és esti hangversenyek.

○○○○○ **LIDO-VELENCZE** ○○○○○

Elsőrendű tengeri fürdő és klimatikus gyógyhely.

„Hungaria-Palace“ szálló

120 szobával és remek szalonokkal.

Külön e célra a higiénia legújabb követelményei szerint épített szálló minden modern kényelemmel.

A szálló nem tartozik semmiféle társasághoz s így módjában van mérsékelt árakat szabni.

Nagy kert és terras, kilátással a főutra.

Tulajdonos: **FABRIZIO L.**

Az egész személyzet magyarul beszél. Magyar konyhafőnök.

Kőbányai Polgári sör.

Lido-Velence. Fürdő-Társaság.

Éghajlati hely és tengeri fürdők

kinesitherapiai intézettel.
 Tengerparti tartózkodás, melyet a legkiválóbb orvosok ajánlanak.
 12 percznyire Velenczétől.

Grand Etablissement des Bains

Cafe-Restaurant szalon és terras a tengerparton.

Grand Hôtel des Bains

a tengerparton, tartozékkal és sátrakkal.

Grand Hôtel Lido S. M. Elisabetta.

Családi szálloda kerttel. Velence lagúnáinak és szigeteinek gyönyörű panorámája.

Távirati cím:

Lido-Bäder, Venedig

VELENCZE
CAVALLETTO

Szálloda és Étterem a Márkustér közvetlen közelében **TELJESEN UJJÁALKITVA.**

Szobák 2 1/2 lírától, teljes penzió 9 lírától feljebb.

Kitűnő konyha, tiszta italok. Társaskocsi és megbízott az állomásnál.

Villanyvilágítás!
Gőzfűtés! - Fürdők!

Tulajdonosok:
Serantoni és Fratelli Scattoia.

Cantrida „OLIMPO“

fürdő és vendéglő.

Megnyilt május 21-én.

Bérletjegyek, melyekbe a villamos és az omnibusz használata bele van értve, valamint egyes használatra érvényes jegyek kaphatók úgy a villamos kocsik kalauzáinál, mint a fürdő pénztáránál.

Omnibusz csatlakozás minden villamos kocsinhoz.

Tisztelettel
Mittel Alajos
 fürdőtulajdonos és vendéglő.

CINEMATOGRAF

Via Germania 11. sz. Braida Naponta előadások d. u. 4 órától kezdve.

Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10 órától 1-ig és d. u. 4-től 10-ig.

Rendkívül érdekes képek.

Kiváló Ujdonságok

Kétszer hetenkint váltakozó műsor.

Belépti díj:

I. hely 40 fill. II. hely 20 fill. Katonák és tíz éven aluli gyermekek a felet fizetik.

LEOPOLD GYULA hirdetői irodája által Budapest, Erzsébet-körút 41.

Requiny-féle
római vértisztító-szörp
 pártatlan szer minden borbajnál, bujakórnál, Vérbőségben szenvedőknek nélkülözhetetlen, vérjavító és vértisztító.
 Nagy üveg 3 kor., 3 üveget 9 kor. utánvéttel küld.
REQUINY ATTILA gyógyszerész Budapest, VII. Kül-ó Kerepesi út 24.
 A híres **BAKÓCI BYOMORKESERŐ** egyedül készítője.
 Érdekes prospektus ingyen!

KÉSMÁRKI
LENVÁSZON
DAMÁST.
 árak csak akkor valódiak.

 Valódi védjeggyel vannak ellátva

VERSEGENYSÉG, ETVÁGYTALANSÁG, IDEGESSEG
 gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-féle**
TOKAJI CHINA-VASBOR.
 Rendkívül kellemes íz, erősít, tisztítja a vért.
 Kis üveg ára 320 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerárban.
 Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kalvin-ter.

TUDÓBAJOSOKNAK
 de mindenkié, aki köhög, retent, pártatlan szolgálatot tesz a

Balapi-féle hársfiamészörp
 Mintávevett 3 koronáért küld
APOSTOL-GYÓGYSZERTÁR
 BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRUT 64.

PLATSCHER VINOS
 elismert legolcsóbb, legszolidabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
 Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

Hammond
 irógép.
 Kizárólagos elárúitók:
FARAGÓ TESTVÉREK
 Budapest, V., Arany János-u. 8.
 Kérjen mindenki prospektust!

BALASSA FÉLE UGORKATE
 Széplő, majfolt, pattanás, mivész, ráncok eltűnnek az arcáról a valódi angol
 szappannal való bekentés által.
 Egy üveg ára 2 korona.
 Hossz úgorkaszappan 1 K. puder 1-20 sz.
 Pószéki-
 deki hely: **BALASSA KORNÉL** 6post. Andrássy-út 47.

KATZER
 részv. társaság megóvó-intézete az első és legnagyobb 1/2 millió részvénylőke.
 Budapest, Ó-utca 42, 44 (szaját ház), 45, 46, és Uj-utca 43.
 Katzer szörmeárul az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

KISS SZERENCSEJE
NAGY
 VÁSÁROLJON CSAK **KISS-FÉLE**
SZERENCSE-SORSJEGYET
KISS KÁROLY és TÁRSA
 BUDAPEST KOSSUTH I. U. 13.

BABYMIRA-CRÉM
 legjobb szer kiütések, ótvár, ráncok, feldörzsölt és kipállott bőr gyógyítására.
 Egyedül készítő:
BRODJOVIN H. gyógyszer. ZÁGRÁB
 5 doboz ára bérm. 8 K 20 f., 10 doboz 5 K 80 f.

Pacific
 TOJÁS KÉSZÍTMÉNY
 tojás sárgája helyett használható a sült és főzött.
NAGY MEGTAKARÍTÁS.
 Kapható minden Pásterizáltban és drogériában. Készítő:
STROBENTZ TESTVÉREK R. T.
 vegyészeti gyára, BUDAPEST.

„Zsorna“-féle
NEPELEJTS védjeggyel férfi-nyakkendő, kitanó
magyar Ipari PÁRIS SZÁLLODA
 Szálloda: Emlen Pál
 Budapest, VI., Váci-körút 28. sz.
 100 szoba 2-20 K-tól feljebb, kiszolgálásul és villanyvilágítással együtt. Fürdő, káncsák, kávéház, étterem. Világos vasúti megállóhely az északi pályaudvaról de halok felé.

A BREZDAI MOTORGYÁR
 részvénytársaság
 benzín-, gáz-, szivógáz-motorral és benzín lokomobillal szakkörben elismert legjobbak az összes gyártmányok között.
 Vezető: **BELLÉRT IGNÁC és Tsa**
 Budapest, VI., Turó-körút 41.
 Prospektus ingyen.